

Widzi:
Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
RADA DYSYPLIN NAUKI MEDYCZNE
prof. dr hab. Agnieszka Halon

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu BIURO RADY DISCYPLINY NAUKI MEDYCZNE	
wpl. dnia	03-01-2024
L. dz. RN-BM/	20

Zabrze 12.12.2023

**Recenzja rozprawy lek. Ewy Miner na stopień doktora nauk medycznych p.t.
„Wpływ leków hamujących konwertazę angiotensyny na bezpieczeństwo
immunoterapii jadem owadów”.**

Alergia na jady owadów błonkoskrzydłych stanowi istotny problem we współczesnej alergologii klinicznej. Immunoterapia alergenowa stanowi bezsprzecznie bardzo efektywną i szeroko stosowaną metodę leczenia u chorych odpowiednio do niej zakwalifikowanych a uczulonych na jad osy lub pszczoły. Dysponując wieloma międzynarodowymi dokumentami rekomendującymi tego typu leczenie oraz wieloma badaniami oceniającymi skuteczność i bezpieczeństwo immunoterapii na jady owadów błonkoskrzydłych (VIT) nie wyklucza to wielu pytań i wątpliwości w tym temacie, szczególnie u chorych z współchorobowością, stosujących przewlekle leczenie farmakologiczne.

Ten ciekawy i niezwykle ważny problem z punktu widzenia naukowego, ale także praktycznego stał się przedmiotem przedstawionej mi do oceny rozprawy doktorskiej, oceniającej bezpieczeństwo inhibitorów konwertazy angiotensyny oraz innych wybranych leków w prowadzonej VIT.

Praca przedstawiona w układzie typowym obejmuje 76 stron maszynopisu wraz z piśmiennictwem, tabelami i rycinami zawartymi w tekście. Opracowanie jest przygotowane niezwykle starannie.

Wstęp w sposób wyczerpujący przedstawia obecną wiedzę o alergii na jady owadów, o prowadzeniu immunoterapii u chorych uczulonych, a także charakterystykę grupy inhibitorów konwertazy angiotensyny (ACE-i) i ich potencjalny wpływ na ryzyko wystąpienia reakcji anafilaktycznej. We wstępie można było rozważyć krótką informację ogólną o typach reakcji nadwrażliwości na leki ze szczególnym uwzględnieniem reakcji anafilaktycznych (przykłady).

Cele pracy zostały jasno sprecyzowane i odpowiadają głównej idei pracy.

Poszczególne etapy dysertacji zostały jasno przedstawione z precyzyjnie określoną metodologią. Na uwagę zwraca niezwykle szczegółowe podejście doktorantki do gromadzenia

materiału, bardzo dużą grupę precyzyjnie zdiagnozowanych pacjentów oraz przedstawienie uzyskanych wyników w postaci czytelnych tabel i wykresów. To ostatnie umożliwia czytelnikowi własną analizę danych.

Obserwację, że u pacjentów z najcięższymi objawami alergii na jad owadów (HVA-IV stopień), charakteryzującymi się objawami alergicznymi obejmującymi układ krążenia, choroby sercowo- naczyniowe występują częściej, niż u pozostałych badanych jest najcenniejszą wartością pracy. Wskazanie tego czynnika ryzyka ma dużą wartość praktyczną dla alergologów oraz innych lekarzy ratujących pacjentów. Podkreślenie bezpieczeństwa VIT u chorych z towarzyszącą kardiologiczną terapią lekowa jest cennym, bo polskim, badaniem w tak ważnej dziedzinie i jednym z nielicznych w świecie. Dodatkowo warto podkreślić, że wyniki zawierają znaczną ilość danych, uzyskanych dzięki wszechstronnej analizie opracowanego materiału, a tak wielokierunkowa ocena jest świadectwem dojrzałości naukowej Doktorantki.

Dyskusja zawiera precyzyjne i analityczne omówienie uzyskanych wyników. Autorka z dużą erudycją cytuje aktualne piśmiennictwo dotyczące przedmiotu i poddaje je wnikliwej i krytycznej analizie w kontekście własnych badań. Autorka podkreśla ograniczenia pracy, które są raczej obiektywne i naturalne, tak jak np. wieloczynnikowość powikłań immunoterapii, z którym to problemem mierzą się wszyscy autorzy. Należy docenić dużą wnikliwość wiedzy Doktorantki w obszarze nie tylko alergologii, ale również kardiologii i hipertensjologii co pokazuje jej holistyczne spojrzenie na medycynę.

W trakcie czytania pracy nasunęły mi się następujące pytania i uwagi:

1. Z czego wynika fakt tak szerokich rozpiętości procentowych w ocenie bezobjawowego uczulenia na jady owadów błonkoskrzydłych: 9-40%?
2. Test aktywacji bazofilów jako narzędzie diagnostyczne w alergii na jady owadów błonkoskrzydłych został omówiony bardzo krótko. Proszę przedstawić w trakcie obrony w sposób zwięzły jego wady i zalety.
3. W większości tabel powinna być ujęta legenda przedstawiająca komentarz do wyników tj. słowny opis czy uzyskano wpływ, czy brak wzajemnego wpływu badanych cech (w tym użyta

nazwa testu statystycznego). Tabele powinny być całkowicie autonomiczne w przedstawieniu wyników dla czytelnika.

Te drobne uwagi nie wpływają na wysoce pozytywną ocenę przedstawionej pracy. Rozprawa doktorska spełnia warunki określone w art.13 ust.1 ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. Nr65, poz. 595, z późn. zm.)

Z pełnym przekonaniem zwracam się do Wysokiej Rady Dyscypliny Nauk Medycznych we Wrocławiu o przyjęcie rozprawy doktorskiej lek Ewy Miner i dopuszczenie jej do dalszych etapów przewodu doktorskiego. Wnioskuje również o wyróżnienie pracy.

prof. dr hab. n. med. Andrzej Bożek
specjalista alergolog
specjalista geriatra
specjalista chorób wewnętrznych
4288836

